

barnen framför allt

Adoptioner - Bistånd - Fadderskap

90
KONTO

**SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL**

Kontakter

BFA:s kontor

Box 10034, 434 21 Kungsbacka
Besöksadress: Energigatan 11
Tel: 0300-331 31
Telefontid: mån, ons, tor, fre: kl. 10.00-15.00
Tis: kl. 13.00-15.00
Lunchstängt kl. 12.00-13.00

E-post: adoption@bfa.se
Hemsida: www.bfa.se

Har du frågor om adoption?

Ring eller skicka e-post till kontoret där Maria Berg, Helle Holst-Nielsen, Anna-Karin Stahre, Ann-Charlotte Särnbratt, Lia Vinitskaia, Lina Vikterlöf och Katarina Nilsson arbetar.

Vill du bli medlem?

Medlem i föreningen blir du genom att sätta in 450 kronor på pg: 42 04 45-9.

Styrelsen

Jenny Westerin
Ordförande, tel: 070-311 26 22
Hanna Bäck
Vice ordförande, tel: 070-8877146
Ida Brian
Ekonomiansvarig,
Fredrik Carlström
Ledamot, tel: 076-779 74 14
Gunilla Granström
Ledamot, tel: 070-974 86 19
Mathias Mjölner
Ledamot
Suraya Eliasson
Ledamot
Malin Malmén Gordon
Ledamot
Ninni Fryksell
Ledamot

Har du frågor till styrelsen?

Om du har frågor eller funderingar som du vill att styrelsen ska ta upp, kontakta någon av ledamöterna/suppleanterna eller skicka e-post till adoption@bfa.se

Fadderbarnsverksamheten

Föreningen har en omfattande fadderbarnsverksamhet i Bolivia, Burundi, Kongo Kinshasa, Kenya, Litauen, Indien, Nepal, Polen, Sri Lanka och Vietnam.

Biståndsverksamheten

Föreningen har biståndsverksamhet i Bolivia, Indien, Kongo Kinshasa, Namibia, Kenya, Litauen, Burundi, Vietnam.

Redaktionen

Ansvarig utgivare: Jenny Westerin
Redaktör: Ann-Charlotte Särnbratt och Pelle Hedebloom
Redaktion: Ann-Charlotte Särnbratt, Pelle Hedebloom och Eva Överhammar
Grafisk formgivning: Eva Överhammar
Tryckeri: Tabergs tryckeri AB
Tidningen Barnen Framför Allt utkommer med fyra nummer per år.

Vill du skriva en artikel i tidningen?

Skicka e-post till redaktion@bfa.se

Deadline för material till nästa nummer

Lämna in din artikel senast 30 augusti

Vill du/ni annonsera i tidningen?

Skicka e-post till redaktion@bfa.se

Omslagsfotot:

Good Shepherd's Convent children's home i Bandarawela, Sri Lanka. Fotograf: Lina Vikterlöf

Ordföranden har ordet

I slutet av april genomförde BFA tillsammans med riksdagsledamot Åsa Coenraads (M) ett seminarium i Riksdagen. Det handlade om de frågor som BFA har valt att driva för att göra Sverige till ett bättre land för adopterade och deras familjer. Jag vill påstå att seminariet var en framgång eftersom diskussionen visade att det finns samsyn om att samhället måste ta mycket större ansvar för stöd till adopterade.

Att BFA väljer att driva de här frågorna handlar i grunden om barns rätt till familj. Vi menar att barn generellt sett får det bättre om de växer upp i familj jämfört med om de växer upp på institution. Att adoption därmed med automatik är bra kan möjligen te sig som självklart. Det är det inte. I adoptionsituationen finns ett antal svåra etiska frågor som måste hanteras. Den möjligen svåraste är att den som berörs mest, barnet, inte blir tillfrågat. Det svenska samhället, tillsammans med det aktuella landet, tar sig alltså rätten att bestämma åt barnet. Eftersom samhället tar sig den rätten (som möjligen också är en skyldighet) så måste samhället också ta ansvar för att det stöd som krävs för att adopterade och deras familjer ska få bra liv. Det gör inte Sverige i dag, vilket vi anser är oacceptabelt.

Under den senaste tiden har ett antal frågor om internationella adoptioner blivit mediala. Den kanske tydligaste är frågan om Chile. BFA är inte inblandat i någon av dessa frågor, men vi berörs såklart av dem ändå. Utredningar pågår och vi får se vad dessa kommer fram till. En av de grundläggande utmaningarna som har bidragit till de uppkomna situationerna är det faktum att pengar byter ägare samtidigt som ett barn får ny familj. Eftersom det kan handla om ganska mycket pengar, och det handlar om barn, så räcker blotta misstanken om att det förekommer oegentligheter för att verksamheten ska uppfattas som oacceptabel.

När BFA förmedlar en adoption fattar vi inga formella beslut. Det görs av myndigheter och domstolar i Sverige och det aktuella landet. Alla besluten fattas enbart utgående från vad som är bäst för barnet. Det får aldrig, aldrig, aldrig finnas ens en misstanke om att ekonomiska motiv ligger bakom. De som adopterar betalar de kostnader som finns för adoptionsförmedlingen. De är medlemmar i BFA och betalar därmed till sin egen organisation – de köper alltså inte någon tjänst eller produkt. Organisationen gör ingen vinst, det finns ingen utdelning till några ägare eller liknande, och de enda som tjänar några pengar är den anställda personalen som har helt normala tjänstemannalöner. De adopterade får inte ha, och har inte, möjlighet att med hjälp av pengar påverka vilket barn de får. Likafullt är det de som betalar verksamheten. Följaktligen, om man tittar på hela systemkonstruktionen så får den som betalar (adoptanten) något som denne vill ha (barn), och då framstår det i dagens marknadsekonomiskt färgade samhälle som en köp-och-sälj-relation. Det är helt oacceptabelt! Därför vill BFA förändra hur adoptioner finansieras.

Adoptionsverksamhetens legitimitet är, enligt min uppfattning, helt beroende av att stödet till adopterade utvecklas och av att finansieringsformerna ändras. Förlorens legitimiteten kommer verksamheten upphöra, och då kan BFA inte längre hjälpa barn att få familj. Det får inte hända. Tillsammans kan vi se till att den nödvändiga utvecklingen sker. Tillsammans kan vi fortsätta hjälpa barn få ett bra liv.

I slutet av maj är jag för sista gången med på sommarträffen som ordförande. Jag lämnar då plats för nya krafter. Tiden som ordförande för BFA har varit oerhört givande och jag vill rikta ett stort tack till alla jag haft förmånen att få samarbeta med. Tillsammans har vi arbetat för barnens bästa. Det ska vi vara stolta över!

Patrik Elisson

Avgående ordförande BFA

Innehåll 2 2019

Sara Day krönika	4
Återresa till Bolivia	5
BFA i riksdagen	8
Helena Wallensteens reflektioner	10
Adopterades rätt i samhället	12
Ingrid Stierna	13
Gunilla och Rasmus svarar	14
Sri Lanka	15
En selfie med Tuong	18
Resa till Thanh Ba	21

Barnen Framför Allt, BFA, är en ideell organisation för adoption, fadderskap och bistånd. Adoptionsdelen (BFA-A) är auktoriserad att arbeta med adoptioner från Indien, Litauen, Polen, Thailand, Tjeckien, Taiwan och Ungern. Biståndsdelen arbetar för att hjälpa barn i de länder föreningen har kontakt med. Medel för biståndet kommer från bl.a. medlemsavgifter, donationer och hjälpinsamlingar.

KRÖNIKA:

Teheran, maj 1977

Någon lämnar ett barn i hemlighet utanför ett barnhem. Personen kan av okänd anledning inte ta hand om barnet och lämnar henne till en förhoppningsvis ljusare framtid. Dagen efter hittar personalen på barnhemmet mig och jag spenderar ungefär 9 månader där innan jag adopteras till Sverige.

Sverige, oktober 1977

Mina föräldrar får glädjebeskedet att de blivit godkända som adoptivföräldrar och i Februari 1978 åker min pappa ner till Teheran, jag vinner på livets lotteri och han tar med mig till Sverige, förbi flyktningförläggningar och räddad från bomber.

I vuxen ålder får jag ett telefonsamtal, kvinnan i telefonen gråter. Hon står i kö för att adoptera och har varit på första träffen. Hennes glädje är förbytt till oro, hon tvekar inför beslutet som nyss var självklart. Är det så hemskt att vara adopterad frågar hon mig. Handläggaren som ledde mötet hade spenderat tiden åt att skrämma upp de blivande föräldrarna med all negativ statistik om adoption och adopterade som fanns tillgänglig och allt elände som möjligtvis kunde hända. När jag några år senare sitter på mödravårdscentralen och väntar mitt första barn är det ingen som visar mig statistik på hur många ungdomar som börjar med droger, får psykiska problem eller klarar sig dåligt i skolan.

Gemensamt för historierna är en komplicerad administrativ process, stora kostnader, minutiös granskning av privatlivet, lång väntan och oro. Det är av yttersta vikt att barnets bästa alltid är i fokus vid adoption och det får aldrig bli ett ekonomiskt utnyttjande av personer i beroendeställning. En grundlig opartisk

granskning av samtliga inblandade parter är tyvärr nödvändig då det finns alltför många exempel på hur de mest försvarslösa utnyttjas av hänsynslösa individer.

Samtidigt finns det alltför många barn som behöver ett tryggt och kärleksfullt hem. Det hemmet ska inte bara vara tillgängligt på grund av ekonomiska resurser hos föräldrarna, en adoption ska inte vara en klassfråga.

Det får inte heller bli en fråga om familjekonstellation. Det var inte förrän 2015 som Sverige fick sitt första samkönade par som lyckades bli godkända för internationell adoption. Ett litet steg på vägen men det är långt kvar, speciellt eftersom många av de stora adoptionsländerna fortfarande inte godkänner dessa sökande. Personer som är ensamstående eller över en viss ålder är också ett exempel på grupper där det potentiellt kan finnas en stor mängd som är positivt inställda till adoption men som faller bort på grund av ekonomiska eller sociala hinder. Hinder som lätt skulle gå att kunna komma förbi med ett ekonomiskt stöd från samhället och en öppnare och mindre fördomsfull syn på vem eller vilka som lämpar sig som adoptivföräldrar.

Att Barnen Framför Allt driver och stödjer dessa frågor är inte bara välkommet, det är nödvändigt. Även om jag anser att det finns starka skäl att inte svartmåla adopterades situation med nedslående statistik så får vi inte heller blunda för att adopterade är överrepresenterade i till exempel självmordsstatistik, arbetslöshet och skilsmässor. Även här bör det finnas ett väl fungerande skyddsnät att fångas upp i vid behov, ett skyddsnät som idag tyvärr har stora sprickor och revor där de som bäst behöver det faller igenom.

Jag och många med mig är levande bevis på att en adoption kan bli en livslång win-win situation för alla inblandade. Så tack till alla er som kämpar. Som väntar och fyller i blanketter. Som får nej och börjar om, som oroar sig och hoppas. Som när evighetsväntan är över är beredda att göra det en gång till. Som bidrar till ett mångkulturellt samhälle och som älskar förbehållslöst. Det är ni som är de riktiga hjältarna.

Text: Sara Day

Min återresa till Bolivia

Vi sitter i Telefericon (linbanan) högt över La Paz. Fantastisk utsikt över staden.

TEXT: EMELIE CERDERVALL FOTO: PRIVATA

Jag heter Emelie är 15 år och adopterad från La Paz, Bolivia.

I december 2018 åkte jag och min familj – mamma, bonuspappa Pablo och bonusstorebror Gabriel till Sydamerika. Vi skulle först till Chile som är Pablos hemland. Jag hade länge sett fram emot resan, tänkt mycket på hur det skulle se ut, människorna och hur barnhemmet skulle vara som jag kommer ifrån.

Den 3 januari reste vi från Santiago de Chile med flyg till La Paz, resan tog inte så lång tid, bara några timmar. Det kändes konstigt att gå av planet, detta är mitt födelseland!

Pablo och Gabriel blev ganska så höjdsjuka, men jag kände inget alls, jag är ju bolivian! Pablo hade haft mejlkontakt med Vicky som var en av mammas och pappas kontakter i Bolivia under adop-

tionen, hon ringde och vi träffades flera gånger under resan.

Så fort de andra piggnade till efter någon dag så gick vi till barnhemmet. Vi hyrde en lägenhet som låg på samma gata som barnhemmet. Det kändes ganska så stort att komma in på barnhemmet. Mamma visade var min säng hade stått. Det fanns ganska många barn där just nu på grund av att adoptionerna går väldigt trögt. Allt var

*Tiwanaku, jag står bredvid en stor staty i ruin-
staden Tiwanaku.*

*Vi står utanför porten till barnhemmet som
jag kommer ifrån, jag och mamma.
Carlos de Villega.*

rent och snyggt och alla var jättetrevliga. Vi pratade med föreståndarinnan, som inte var samma som då jag var där. Detta besök gjorde stort intryck på mig.

Eftersom Pablo pratar spanska så blev resan väldigt givande för oss. Vi var mycket nere i stan på affärgatorna, Plaza San Francisco, och i saluhallarna. Massor av folk och alla såg ut som jag.

Vi gjorde även flera utflykter, bland annat till Titicacasjön och Isla del Sol, Tiwanaku och till "Moon Valley". Allt var kul och spännande att se. Det som jag tyckte bäst om med La Paz var Telefericon, linbanan som går över stan. Vi åkte mycket med den och kunde se stora delar av La Paz ovanifrån. Jag gillade även att se kvinnor som var traditionellt klädda, med stora kjolar och hattar. Alla människor var trevliga även om en del var väldigt fattiga.

Trafiken var kaotisk, vi åkte många gånger med minibussarna som kör på gatorna, där man tränger in så många som möjligt. Någon tidtabell finns inte, man kommer när man kommer.

Det är mycket som vi skulle ha velat sett, men tiden räckte inte riktigt till. Den 11 januari åkte vi tillbaka till Chile och stannade ytterligare en vecka där innan vi åkte tillbaka till Sverige.

La Paz från Telefericon. Utsikt upp mot El Alto.

Det har varit en mycket spännande resa. Jag har känt mig som hemma. Vi vill gärna återvända till Bolivia om några år. Det finns så mycket att se och göra där. Jag är så glad att jag fick möjligheten att åka dit.

Emelie Cedervall

*Mamma, jag och Vicky. Kontakten som hjälpte mamma och pappa under adoptionen,
hemma hos oss i vår lägenhet i La Paz.*

BFA i riksdagen

BFA har under en tid identifierat ett behov av att omvärdera och förändra förutsättningarna för arbetet med internationella adoptioner i Sverige. BFA vill att Sverige ska bli ännu bättre på att ge adopterade och deras familjer bästa möjliga förutsättningar.

Utifrån det ställningstagande om adoptionernas framtid som BFA officiellt gick ut med under hösten 2018 (se sidan 12) finns det tre punkter som BFA vill driva:

- Ge relevant stöd till adopterade och deras familjer
- Förändra finansieringen av adoptionsverksamheten i Sverige
- Svenska samhället stöttar och utvecklar adoptionsverksamheten

Inbjudan till kunskapsseminariet gick ut i mars och tisdagen den 24 april var det dags att samlas i en av riksdagens lokaler. Drygt ett trettiotal hade tackat ja till inbjudan, däribland några riksdagsledamöter. Riksdagsledamot Åsa Coenraads inledde och BFA:s ordförande Patrik Elisson tog sedan över ordet.

Första timmen var ett kunskapsseminarium med en expertpanel som bestod av:

- Gunilla Cederholm Wilhelmson, psykoterapeut och mångårig erfarenhet av arbete med adoptionsspecifika frågor
- Daniel Kanebratt, sitter i MFoF's referensgrupp kring stöd för adopterade
- Johan Högborg, förbundsstyrelsen Adoptionscentrum
- Lisbeth Eriksson, adoptionshandläggare Barnens Vänner
- Maria Berg, verksamhetschef Barnen Framför Allt

Patrik Elisson inledde med en kort bakgrund om adoptionernas utveckling och utvecklade de förändringar som BFA vill se. Expertpanelen tog sedan över och fick frågor av främst Åsa Coenraads men även av åhörarna. Ni kan ta del av första delen av seminariet i en videoinspelning på BFA:s hemsida <https://www.bfa.se/medlem/adoptionernas-framtid/bfa-i-riksdagen/>

På eftermiddagen stannade ca 15 personer kvar tillsammans med expertpanelen och deltog i en dialog kring hur och med vilka frågor som vi tillsammans kan driva vidare för att leda till en förändring. Mycket av diskussionerna kom att handla om punkt 1 i BFA:s ställningstagande "Ge relevant stöd till de adopterade och deras familjer". Det förefaller som om det är det mest akuta att arbeta för en förändring kring tillsammans. Representanter från de adopterades före-

ningar och andra adopterade påtalar att behovet är mycket stort och akut. Skulle man kunna göra en kortsiktig satsning just nu parallellt med att man också arbetar för en långsiktig lösning?

Representanterna från de adopterades föreningar hade konkreta förslag som exempelvis en telefonjour/chatjour som skulle innebära att kompetent hjälp kunde vara tillgänglig över hela landet, vilket det

inte är idag. Andra mer långsiktiga förslag på lösningar var bland annat att kunna ha tillgång till ett kunskapscenter, eller multi-team med bred kompetens.

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) har under en längre period arbetat med en skrivelse som lämnades in i slutet av mars, till socialdepartementet. Skrivelsen handlar om stöd före, under och efter adoption med förslag om åtgärder som de ska vidta inom ramen för sitt uppdrag. MFoF har även lämnat förslag om vad de vill få i uppdrag av regeringen att göra samt ytterligare punkter om vad som bör övervägas, gällande stöd före, under och efter adoption.

Vidare ansåg MFoF och en del andra deltagare att en översyn av adoptionsverksamheten behövs. En översyn ligger i linje med BFA:s ställningstagande och dessa två punkter "Förändra finansieringen av adoptionsverksamheten i Sverige" och "Svenska samhället stöttar och utvecklar adoptionsverksamheten" är delar av ett större sammanhang. BFA kommer även att fortsätta driva dessa två punkter, tillsammans med de som vill vara med. Fortsättning följer.

BFA

Reflektioner efter BFA:s riksdagsseminarium ”Adopterades rätt i samhället”

Adopterad, privilegierad och precis som alla andra...

Sverige är världens största mottagarland av internationella adoptioner räknat per capita och vi är nu närmare 60 000 internationellt adopterade här. Det ställer ett socialt krav på hur Sverige förvaltar denna process och ett särskilt ansvar för hur vi tar hand om de människor vi tagit hit. Som psykolog och själv adopterad från Etiopien, blir jag kontaktad av adopterade och deras närstående. Oftast har de redan sökt hjälp inom ramen för psykiatris och/eller socialtjänstens ordinarie utbud, men mötts av bristande kunskaper och erfarenheter kring adopterades specifika livssituation. Mig veterligen finns det idag ingen offentlig verksamhet dit jag kan hänvisa dem som inte kan betala flera tusen i månaden för privat terapi. Men de som söker mig har angelägna och komplexa frågeställningar såsom:

- Jag är rädd att sära mina adoptivföräldrar om jag söker mina rötter.
- Min tonårsdotter från Sydostasien säger att folk tror att jag köpt henne som prostituerad.
- Min partner tycker att jag ska vara glad att jag hann träffa min biologiska mamma innan hon dog, men jag kan inte sluta sörja.
- Jag har aldrig känt mig älskad av mina adoptivföräldrar och jag känner mig alltid utanför, överallt.
- Jag tror att min pappa som är adopterad skulle behöva prata med någon om det.
- Jag har försökt ta mitt liv massor av gånger. Jag hatar mig själv och jag hatar den hora som födde mig. Och jag har inte råd att betala för privat terapi.
- Jag har, efter snart 45 år, fått veta saker som förändrar allt jag tidigare tagit för sant.
- Min terapeut tror att han förstår mig bara för att han varit på semester i Senegal. Han säger att han känner gemenskap med afrikaner.
- Nu har jag fått svar på mitt DNA-test och...

I utredningen om internationella adoptioner 2002 - 2003 hämtade utredaren, Annika Nilsson, in synpunkter från både forskare, professionella behandlare, adoptionsorganisationer och adopterade. I princip alla var rörande eniga om att adoption är ett speciellt sätt att bilda familj och att det behövdes ett specifikt riktat stöd och ett nationellt kompetenscentrum för adopterade och deras närstående. Detta var också förslag som inkluderades i slutbetänkandet Adoption – till vilket pris? (SOU 2003:49).

Men så var det den där välrenommerade experten med lång erfarenhet av adoptivfamiljer, som med emfas förklarade att adoptivbarn var precis som alla andra barn och att det därför vore enbart onödigt och stigmatiserande att skapa annat stöd för adopterade än allt det som redan rymdes inom psykiatris ordinarie utbud. ADHD ska behandlas som ADHD, själv-

mordstankar som självmordstankar och identitetsproblem som identitetsproblem, oavsett vem som drabbas.

Såklart. Jag kände så väl igen tankegången. Adopterad och privilegierad och precis som alla andra... Eventuella svårigheter är individuella undantag. Misstag och defekter hos den adopterade ska inte särbehandlas. Adoption är en skyddsfaktor och adopterades svårigheter är en konsekvens av dåligt genetiskt påbrå och dålig start i livet. En olustig känsla av att vara bortskämd och lite löjlig dröjde sig kvar i mig långt efter att beslutet baserat på denna tankegång hade fattats i alla instanser. Inget specifikt riktat stöd skulle utvecklas för adopterade.

Jag behöver bara göra bussresan till jobbet för att bli påmind om hur privilegierad jag är. Främmande människor med ursprung i Afrika blir visserligen förfärad över att jag inte talar amharinja (eller något annat av de språk som talas i Etiopien), men när de förstår att jag är adopterad får jag snart veta att jag haft tur som hamnat här och fått en snäll, svensk familj. Främmande människor med ursprung i Sverige och förfäder som brukat svenska åkrar i generationer, berömmar mitt fina uttal och när de förstår att jag är adopterad undrar de om jag inte är tacksam att jag hamnat här i Sverige där vi har det så bra? Adopterad, privilegierad och precis som alla andra. Jag tackar, äter upp min mat och tänker på De Svältande Barnen i Afrika.

Kanske är adopterade och deras adoptivföräldrar lite extra mottagliga för den där tankegången om att adopterade är privilegierade och ska behandlas precis som alla andra. Att deras svårigheter härstammar från deras ursprung och inte ska ses som något relaterat till deras nya sammanhang. Ingen adopteras utan anledning. Du blir adopterad för att dina första föräldrar inte kan ta hand om dig av orsaker som du oftast har ganska vaga begrepp om. Ett förhållande som lämnar fritt spelrum för såväl egna som andras fantasier och fördomar om vad som kan ha föregått adoptionen. Inte sällan vet vi, eller tror vi oss veta, att vi lämnar bröder och systrar, mammor och pappor, små kompisar på institutioner, åt en betydligt dystrare framtid än vår egen i Sverige. Och vi blir ju upptagna av våra adoptivföräldrar som deras egna. Så varför skulle just vi ha behov av ett speciellt nationellt kunskapscentrum och samordnad adoptionsspecifikt kompetens?

På BFA:s seminarium i riksdagen i april i år noterar jag att något är annorlunda nu jämfört med tidigare. Det är en ny generation som möts. Jag slås av att såväl dagens adoptivföräldrar som dagens beslutsfattare själva har vuxit upp med internationellt adopterade klasskamrater, syskon och/eller är adopterade själva. BFA:s ställningstagande Adopterades rätt i samhället håller en ton och en öppenhet som jag uppfattar som allt vanligare bland de som adopterat de senaste 10 – 15 åren, men som skulle varit otänkbara tidigare. En villighet att kritiskt undersöka de mer smärtsamma sidorna av adoption och en strävan att göra något konstruktivt åt de problem som finns (även om jag inte delar textens alla förslag till lösningar). Uppenbarligen är vi flera som inser att även om de internationella adoptionerna har minskat i antal på senare år, så

har behovet av riktat stöd ökat och kommer med all sannolikhet att fortsätta göra det i framtiden.

Ja. Vi adopterade är privilegierade. De flesta av oss åtnjuter de fördelar som kommer av att växa upp i en infödd familj. Vi får med oss allt ifrån traditionella efternamn och sociala nätverk till kulturella koder och rikssvenskt uttal. Men vi är inte precis som alla andra. Vi bär på erfarenheter av uppbrott och migration, sorg och trauman, separationer och nya anknytningar. Somliga av oss har funktionsvariationer och/eller kroniska sjukdomar. Våra kroppar och våra adoptivfamiljer skvallrar om att vi avviker från normen och vi riskerar att möta fördomar och rasism. En del av oss upptäcker att det förekommit oegentligheter och illegala praktiker i samband med våra adoptioner. Andra får för alltid sväva i ovisshet om sitt ursprung.

Vi har uppenbara beröringspunkter med barn och vuxna som kommit hit via flykt, personer som vuxit upp i jour- och familjehem, de som har föräldrar med olika etnisk bakgrund och de som kommit till genom assisterad befruktning där en eller båda föräldrarna inte är genetiska släktingar. Vi har beröringspunkter med grupper av utsatta barn som har svårt att göra sina röster hörda och grupper av vuxna vars liv, precis som våra, präglas av upplevelser från uppväxten. Säkerligen skulle vi ha stor nytta av forskning, kunskap och ökad medvetenhet i samhället om våra gemensamma erfarenheter och behov.

Sverige har fattat beslut om att vi ska bli adopterade, att vi ska bli upptagna som Sveriges egna. Då måste också vi, precis som andra svenskar i behov av särskilt stöd och hjälp, erbjudas den kvalificerade, evidensbaserade vård och omsorg som vi behöver och har rätt till. Först då kan vi på allvar påstå att vi är adopterade, privilegierade och precis som alla andra.

Hanna Wallensteen

Psykolog, föreläsare och adopterad från Etiopien
Hemsida: www.hannawallensteen.se

Adopterades rätt i samhället

Barnen Framför Allt - Adoptioner (BFA) anser att om adoption sker med barnets bästa i fokus är det ett gott alternativ för det barn som är i behov av en familj. Det är också ett gott alternativ för den förälder/de föräldrar som längtar efter och vill ta emot ett barn. BFA:s mål är att förmedla etiska och kvalitativa adoptioner.

BFA kräver förändring och ansvarstagande av Sverige för att:

- Ge relevant stöd till adopterade och deras familjer
- Förändra finansieringen av adoptionsverksamheten i Sverige
- Svenska samhället stöttar och utvecklar adoptionsverksamheten

Ge relevant stöd till adopterade och deras familjer:

Det svenska samhället har sett till att tiotusentals personer adopterats. Trots detta finns idag ingen instans som har ett tydligt uppdrag att ge adopterade stöd. Adopterade har varken rätt till psykologiskt stöd eller ekonomiskt stöd för att t ex söka sina rötter. BFA anser att den svenska staten ska ta sitt ansvar och möjliggöra ett relevant stöd till alla adopterade. Stödet skall vara livslångt och oberoende av vilken kommun eller landsting man bor i.

Förändra finansieringen av adoptionsverksamheten i Sverige:

De tre svenska organisationer som förmedlar internationella adoptioner är ideella föreningar vars anställda personal utför själva förmedlingsarbetet. Förmedlingsverksamheten finansieras med den avgift som blivande adoptivföräldrar betalar i samband med adoptionen. Organisationerna hamnar härmed i beroendeställning till adoptivföräldrarna och en intresse-

konflikt kan uppstå där barnets bästa inte alltid överensstämmer med blivande adoptivföräldrars önskemål, vilket inte med säkerhet alltid är det som är bäst för barnet. Ekonomiska intressen bör ej heller vara sammanblandade med adoptionsområdet eftersom syftet med adoptionen då alltid kan ifrågasättas. BFA anser därför att förmedlingen av internationella adoptioner behöver ses över. Samhället behöver ta ett större ansvar för kostnaderna.

Svenska samhället stöttar och utvecklar adoptionsverksamheten:

Det svenska samhället godkänner och genomför, genom socialtjänster, adoptionsorganisationer och domstolar, internationella adoptioner. Trots denna sanktionering finns det ingen instans som har till uppgift att utveckla regelverk och på annat sätt stötta och utveckla verksamheten. Det enda som finns är en tillsynsmyndighet som säkerställer att de tre ideella adoptionsorganisationerna följer befintlig lagstiftning. BFA anser att staten måste ta sitt ansvar och bidra till att adoptionsverksamheten utvecklas och följer med samhällsutvecklingen.

För mer information om varför vi vill verka för dessa förändringar se: <https://www.bfa.se/medlem/adoptionernas-framtid/>

Februari 2019

Ingrid Stjerna skickade i februari i år in ett svar till en artikel som Daniel Kanebratt hade skrivit i BFA:s medlemstidning nr 1 2018.

Ingrid Stjerna är socionom med vidareutbildning i familjeterapi och är sedan några år tillbaka pensionerad efter många givande år i adoptionsfrågor och som familjehemsutredare i Stockholm. Det här är hennes första inlägg:

En adopterad, Daniel Kanebratt, skrev en lång och insiktsfull reaktion på "Internationella adoptioner i dagens Sverige" Fick du något gensvar, några reaktioner på det du skrivit? Ofta får man inte det är min erfarenhet.

Efter en kort inledning kommer Daniel fram till samhällets ansvar efter dessa adoptioner: "att adopterade i Sverige idag inte har någonstans att vända sig till när de vill söka sina rötter" och även "att adoptionspecifikt stöd till adopterade inte finns utbrett i det svenska samhället." Han beskriver att "vi är ensamma med våra funderingar över hur våra liv startade" och han använder orden "berövade vårt ursprung" och ger en bild av den tomhet detta kan leda till. Daniel vänder sig klokt nog först till föräldrarna men sedan berörs samhällets ansvar. BFA:s yttrande i frågan 2017 till justitiedepartementet återges där behovet av att utreda och utveckla de behov som finns "för att barnets bästa och barnets rätt ska kunna vara i fokus" och att "samhället måste ta ett mycket större ansvar för adopterades rättigheter och för deras möjligheter till stöd och så kallad rotsökning."

Hur ser det då ut i dag?

Själv tror jag att MIA, medan tid var, hade kunnat utvecklas till något av det man frågar efter. Där fanns på sin tid både sakkunskap och engagemang för frågorna och att myndigheten var liten borde inte ha gjort saken sämre. Den utbildning till MfF som genomfördes häromåret var säkert bra för övriga familjerättsliga frågor som samarbetsamtal, faderskapsfrågor och medling vid separationer med mera. Jag tror dock att de specifika frågorna runt adoptioner, som ju oftast var internationella, drunknade i allt detta. Att myndigheten sedan dessutom utlokaliseras till Norrland förvärrade situationen just för adoptionsfrågorna eftersom kunnigt och engagerat folk försvann, pensionerades eller valde att gå i förtid, i stället för att förlänga sina år i yrkeslivet som ju ofta sker om miljö och engagemang finns i systemet.

Som BFA påpekade i sitt yttrande finns det säkert annat som också behöver ses över av

regelverk och annat, till exempel den olyckliga åldersgräns för sökande som skapades för en tid sedan, men nu var det de adopterades specifika behov av stöd från det samhälle som medverkade till deras adoptioner, som saken gällde.

Sthlm mars/april -2019

BFA bad sedan Ingrid Stjerna att läsa igenom BFA:s ställningstagande som blev officiellt under hösten 2018. Här kommer hennes reflektioner:

Nu sitter jag med BFA:s fylliga och värdefulla respons/remissvar/ställningstagande angående "Adopterades rätt i samhället". När jag läser det ni skrivit om "relevant stöd till adopterade och deras familjer" slår det mig åter hur synd det är att kolleger, som har som uppdrag att göra medgivandeutredningar, och därmed lär känna de sökande ingående, inte lyckas skapa en tillit mellan utredare och sökande så att de sedan, när de väl fått sitt efterlängtade barn, naturligt återvänder till sin "utredare".

Min erfarenhet, efter nästan 40 års arbete med utredningar, är att det sällan sker. Varför? Borde det inte uppstå något av en barnmorske-relation genom dessa träffar? Är det vårt bemötande vid kontakten med våra klienter som inte blir bra? Är vi för inställda på KONTROLL? Och då av något som knapast går att kontrollera.

Jag tror att detta utredningsuppdrag kan skapa en förtroendefull relation, men då krävs en genomtänkt METOD vid det så kallade "utredandet".

De uppföljningsträffar som ska ske senare, när barnet kommit, ska inte bara vara för att få ihop rapporter till ursprungsländerna kring "hur det går" för barn och familj. Även de träffarna kan, med en genomtänkt METOD, bli värdefulla träffar för att fördjupa förtroende och ge stöd till föräldrar och barn. De träffarna blir lätt trevliga kaffestunder runt ett mer eller mindre gulligt barn, och kanske beskrivningar av en intressant resa, men de kan användas till så mycket mer.

Men det kräver att utredare får möjlighet att på djupet inse det som är annorlunda i detta "utredningsarbete" jämfört med mycket annat socialt arbete. Dessutom behövs en kulturkompetens i dessa ärenden. Hur är det med stötningen av de socialarbetare, förhoppningsvis socionomer, som är satta att göra detta arbete?

Som talare i ämnet ute i kommunerna har jag ofta hört yngre kollegors vända inför att på ett meningsfullt sätt "utreda" kommunalfullmäktiges ordförande eller en överläkare på orten om deras lämplighet att bli föräldrar till ett okänt barn i en okänd framtid.

MEN, kanske måste vi inte uppfinna hjulet igen? Kanske finns kunskapen och professionalismen så nära som i Danmark? I BFA:s remissvar får jag veta något jag aldrig hörde talas om under mina år som utredare: I vårt grannland har man tydligen funnit bra lösningar för adoptivfamiljerna och till lågt pris. Varför inte erbjuda de yngre kollegerna i dag att göra studieresor till detta nära grannland för att få idéer som stämmer med vårt samhälle? När BFA:s yttrande sedan kommer in på "finansieringen av adoptionsverksamheten" måste jag vara försiktigare i mitt tyckande. Vad jag förstår formulerar sig BFA både kunnigt och tänkvårt i den känsliga frågan om risker med pengar kopplade till adoptionsverksamheten på det sätt det är i dag. När det gäller förmedlingsfrågan som ju ligger nära penningfrågan var jag en tid, i egenskap av styrelsemedlem i en organisation, kopplad till ett förmedlingsutskott.

Där avgjordes komplicerade beslut vid osäkerhet om vad som var till barnets bästa som till exempel sjukdomar hos sökanden, åldersfrågor, formuleringar i utredningen eller från sökanden. Då låg besluten, åtminstone i en del fall, mer i samhällets hand än nu, tycker jag mig se från min pensionerade horisont. Var det kanske ett bättre arrangemang?

Då var det ett förmedlingsutskott som ibland kom med negativa svar till de sökande. Kanske gjorde det organisationens "beroendeställning" något mindre? För jag har svårt att ha åsikter om hur problemen kring "marknads-krafter" och allmänhetens tendens att se det som tjänster man köper, kan lösas.

Att samhället ger ekonomiskt stöd till personer som adopterar har jag svårt att vara negativ till men jag förstår de adopterade som anser att de pengarna hellre borde läggas på de adopterade när de har behov av det.

Nästa område som BFA tar upp – samhällets stöd och utveckling av adoptionsverksamheten – har jag redan yttrat mig om bland annat när jag kritiserar beslutet att låta adoptionsfrågor drunkna bland andra viktiga familjerättsfrågor inom MfF och sedan dessutom flytta verksamheten till Skellefteå. För att vara positiv som omväxling gläder jag mig åt att man sett till att den olycksaliga åldersfixeringen justeras uppåt. Den uppstod efter något juridiskt beslut, där en övre åldersgräns för sökande precisades. I dag inser vi i andra frågor att längre liv och bättre hälsa gör att vi justerar åldersgränser uppåt.

I försöken att "modernisera" regelverket genom att acceptera sambo-relationer vid adoption anser jag dock att man valt en direkt felaktighet och EN OTRYGGARE SITUATION FÖR BARNEN! Det gamla kravet att man ska vara gift om man vill adoptera -ska behållas!

Under mina år som utredare var det lätt att få de sökande att inse att det är en tryggare situation för barnet om föräldrarna är gifta, inte minst ekonomiskt. Det har en del upprörande exempel visat. Till exempel de pengar som Stieg Larssons serie "Millenium" inbragte ifrågasattes om sambon, som varit delaktig i skrivandet, skulle ha någon rätt till.

Nu gäller det inte bara pengar. Man kan ifrågasätta lämpligheten hos personer som sätter principen om icke-äktenskap som så

viktig att de inte ser barnets större trygghet, anser fortfarande en pensionerad utredare. BFA:s avslutande skrivning om att Sverige som är "det land i världen som förmedlat allra flest internationella adoptioner (per capita) är det anmärkningsvärt att området..." är bra formulerat och leder till ett stort ansvar. När jag sedan läser kritiken av att den myndighet som finns kvar för adoptionsfrågor har som sitt "HUVUDSAKLIGA uppdrag att utöva tillsyn över om organisationerna sköter sig enligt regler", ger de mig en osökt parallell med

min syn på "utredandet" av framtida eventuella föräldrar. Även här är det eftersträvarvärt att arbeta "PROAKTIVT" som BFA uttrycker det. Det vill säga KREATIVT i frågor som leder fram till utveckling i stället för kontroll. BFA:s reaktion och formuleringar ser jag som bra, rätt koncentration på det som är viktigt. Ett långt svar som jag hoppas beslutsfattare orkar läsa och ta till sig. Precis som allt detta jag nu skrivit.

Ingrid Stjerna

Gunilla och Rasmus svarar

I den här spalten kommer vi, Gunilla och Rasmus, att ta upp frågor som kan beröra både adopterade och adoptivfamiljer. Ofta finns det inte ett universellt svar - utan snarast handlar det om vad som kan vara mer eller mindre rätt för den enskilda personen eller familjen. Från våra olika perspektiv kommer vi i fortsättningen att ta upp olika tankar kring adoption. Du är välkommen att själva komma med frågor till den här spalten.

Gunilla: Inte sällan hör främst adoptivföräldrar av sig till mig med frågan om och när det är lämpligt med återresa eller söka rötter för deras barn men även hur de kan stödja.

Ofta brukar jag ställa motfrågan – för vems skull och vad är syftet? Det är viktigt att syftet är tydligt. Är det för att besöka födelselandet eller finns även en tanke om att söka rötter och få fram mer om barnets bakgrund? Ingetdera behöver vara "fel" men det är viktigt att vara tydlig med vems behov som styr. Min erfarenhet är att det inte alltför sällan är adoptivföräldrarna själva som initialt har behov av att göra en återresa. Men det är inte samma sak som att barnet har behov av detta. Många föräldrar är måna om att tydliggöra för barnet att de ska vara stolta över sitt ursprung och vill därmed bara väl med att aktivt bidra till en återresa eller söka rötter. Var sak har sin tid! Det kan vara viktigt när i tiden det i så fall sker men även att föräldrar ser till att det finns gott om tid när de kommer hem att ta hand om både sina egna och barnets intryck. Att söka rötter och återresor kan även vara ett behov som enbart adoptivföräldrarna har då även de har behov av att skapa begriplighet kring barnets bakgrund eller helt enkelt bara för att barnets födelseland är en viktig del även i deras liv. Det i sig kan skapa ett dilemma mellan föräldrarnas behov och barnets vilja. Ofta brukar återresor i sig vara mindre "dramatiska" ju yngre barnet är då det mest är en spännande resa som familjen upplever tillsammans. Mindre lämpligt kan det vara om barnet är

inne i en period psykisk ohälsa, att det är rörligt i familjen eller liknande och där återresa eller söka rötter inte primärt är bäst men kan vara det i ett senare skede. Som förälder bör man vara varsam och uppmärksam på om barnet/vuxne adopterade själv vill eller inte och stödja efter bästa förmåga dennes beslut. Men det kan vara tufft som förälder att "stå vid sidan av" och själv inte kunna få stödja barnet i dennes process eller att som förälder själv stå tillbaka för sina egna behov och längtan till återresa. Att föräldrar själva gör en återresa utan barn behöver inte alls vara fel – men det är bra om barnet får möjlighet till att ge sina tankar kring det hela. Likväl som det krävs generositet från föräldrarnas sida om barnet senare i livet inte vill ha med sina adoptivföräldrar på sin återresa eller i sitt röttersökande. Allt återkommer dit där det startade – att varje barn har rätt att förfoga över sin egen historia och sitt ursprung.

Rasmus: Jag tror att alla vi som är adopterade har det gemensamma att vi någon gång i livet undrar vems ens biologiska föräldrar är och varför man blev adopterad. Men kring tillbakaresor finns det en delad åsikt. För vissa adopterade är det en självklarhet att man vill resa tillbaka till sitt ursprungsland medan andra inte alls känner behov av det. I det här fallet finns inga rätt eller fel. Vi är alla olika individer med olika minnen, bakgrunder, tankar. Det gör att tillbakaresor verkligen skiljer sig från person

till person. Därför tycker jag att det är så viktigt att adoptivföräldrar försöker förstå och kunna sätta sig in i barnets känslor och tankar utan att jämföra sina barn med andra adopterade. För även om vi har gemensamt att vi alla blivit lämnade och fått nya hem så är vi unika individer. Finns det lägen när det är mer eller mindre lämpligt att göra återresa? Det är beroende på den adopterade själv. Det kan vara en jobbig process som adopterad att komma fram till vad man vill och hur det bearbetas är en process som är olika för varje individ. Det viktigaste är att låta barnet få den tid den behöver utan att känna press från sina adoptivföräldrar. Jag tror det finns adoptivföräldrar som pushar barnet att åka tillbaka till sitt ursprungsland eller söka rötter. Det är ju fint att dom vill stödja och hjälpa till. Men man måste som adoptivförälder sätta sig in i att det kan vara känsligt och jobbigt att försöka hitta sina biologiska föräldrar. Det kan som adopterad vara jobbigt att inse att dom man vuxit upp med och kallat för mamma och pappa har "ersatt" ens biologiska föräldrar. Och tänk dig in i om adoptivföräldrarna lägger ner tid, jobb och bygger upp en massa förväntningar på att man ska hitta sina biologiska föräldrar. Och så finns de inte. Lever inte. Hur skulle de hantera det? Men om man säger nej till återresa eller söka rötter så behöver ju inte det betyda att man aldrig vill söka efter sina biologiska föräldrar eller besöka ursprungslandet. Det är bara en lång process för en del och som måste respekteras. Man får helt enkelt vänta och se!

Gunilla Cederholm Wilhelmsson, verksam som leg psykoterapeut och familjeterapeut vid Lainio Centret och sedan många år är specialiserad på adoptionsspecifika frågeställningar, barn med special needs och arbetar med stöd till adoptivfamiljer och adopterade.

Rasmus Cederholm, adopterad, 19 år och studerande.

Du når Gunilla och Rasmus via mail: adoption.familj@telia.com

Sri Lanka

Två av nunnorna vid klostret

Vid min semesterresa med familjen till underbara Sri Lanka tidigare i år, passade vi på att besöka Good Shepherd's Convent i Bandarawela.

BFA har sedan 2006 bistått verksamheten genom individuella fadderskap för de barn som bor på det skolhem som klostret driver, samt andra barn som de identifierat som behövande i närområdet.

Det är en skön februarieftermiddag i Bandarawela. Vädret påminner om en svensk solig försommardag. Bandarawela ligger i bergen i södra Sri Lanka och här är svalt, på gränsen till kallt nattetid, och ganska

Flickorna i trädgården.

gott om regn året runt men också många soltimmar. I området odlas mycket grönsaker, men framför allt te. Att plocka teblad är ett hårt arbete och det utförs bara av kvinnor då man anser att de har de bästa och smidigaste händerna för arbetet. Varje kvinnas arbetskvot är att plocka 20 kg teblad per dag, och det kräver sina timmars arbete.

Många av barnen som bor på klostrets skolhem är döttrar till dessa teplockande kvinnor eller kommer från andra fattiga familjer i området. De kan ha lång väg till skolan och ingen praktisk eller finansiell möjlighet att ta sig till skolan varje dag. De kan också vara barn till ensamstående föräldrar och/eller till föräldrar som arbetar utomlands. I vissa fall har barnen inga föräldrar alls, utan det är släkten som tar hand om dem. Barnen bor på skolhemmet under skolåret, men reser hem till familj/släkt under loven. Det är bara flickor som bor här, just nu 20 flickor i åldrarna 9-19 år. Man har dock plats för 25 flickor, så det finns utrymme att ta emot några till.

Good Shepherd's Convent.

Vi möts av tre nunnor och närmare 20 flickor, klädda i sina finaste festkläder. Vi får snart veta att det är för att de ska dansa för oss! De bjuder in oss i ett större rum där det står stolar uppradade och ber oss att ta plats på första raden. De dansar så fint för oss i sina färgglada, vackra klänningar - en blandning av traditionell dans med lite moderna inslag. Vi får så småningom veta att de själva gjort koreografin och övat i tre dagar inför vårt besök. Det känns otroligt ärofyllt såklart!

Efter dansen bjuds vi på te och kakor. Flickorna är lite blyga först, vilket är begripligt. De läser alla engelska i skolan men är ovana att prata engelska med främlingar. Men snart är det ett par av de äldre flickorna som tar kommandot och vågar prata lite och hjälper till med översättning till de övriga. Det märks att det är en stor händelse att få besök från utlandet, ända från Sverige! Vi visar lite bilder från

Alla vill säga hej då.

om alla flickor är katoliker, men får veta att endast åtta barn kommer från katolska familjer och resten är hinduer. På morgonbönen ber man helt enkelt utifrån sin egen trosuppfattning och har respekt för varandras olikheter.

Vi går ut och kommer till flickornas tvättavdelning. Här finns några toaletter och duschar som flickorna samsas om, och fyra tvättställ för att tvätta kläder. Varje eftermiddag tvättar var och en sin skoluniform för hand, även de allra yngsta barnen. Kläderna hängs sedan under ett skyddande tak och torkas i solen.

Det odlas diverse grönsaker och frukter i klostrets trädgård. När vi vandrar runt i den grönskande idyllen berättar nunnorna mer om hur vardagen ser ut för flickorna. Frukost serveras vid sju-tiden, och sedan börjar skoldagen. Skolan ligger bara 100 meter från klostret så de tar sig dit till fots. Så snart skolan är slut för dagen kommer flickorna hem och äter lunch. De har sedan "kvällsskola" i ett par timmar på eftermiddagen, då externa lärare kommer till hemmet och ger extra lektioner, bland annat i datakunskap. Alla flickor deltar också i tennislektioner några gånger i veckan, för att hålla sig i fysisk form. På kvällen är det dags för tvätt och andra sysslor. 20.00 äts middag och sedan är det läggdags.

På lördagarna är flickorna lediga. De kan då till exempel vara ute i trädgården, kanske spela cricket eller volleyboll som är populära sporter på Sri Lanka, eller hjälpa till med grönsaksodlingen. På söndagar är det mässa och söndagsskola för de katolska barnen, och sedan sångträning.

Barnen har kontakt med sina familjer genom telefon en gång i veckan. Man anordnar också besöksdagar en söndag per månad då föräldrar eller släktingar kan komma och hälsa på. Även nunnorna träffar då föräldrarna och man stämmer av hur det går för barnet i skolan med mera. På skolloven under april, augusti och december åker alla flickor hem till sina familjer.

Vårt besök avslutas med att vi tar foton tillsammans. Stämningen är god och vi förstår att flickorna på grund av vårt besök inte behöver ha någon "kvällsskola" idag, vilket kanske bidrar till den festliga stämningen. Det känns härligt att ha fått dela denna eftermiddag med nunnorna och flickorna, att bli så väl omhändertagen och att få se vilken fin verksamhet som bedrivs med hjälp av BFA:s fadderprogram. Det blev en eftermiddag som jag och min familj aldrig kommer att glömma!

Som fadder bidrar du månadsvis med 150 kr. Du får då information om vilket specifikt barn du stödjer, och sedan kommer rapporter 2 gånger per år om just detta barn. Det finns behov av fler faddrar som kan stötta barnen på Good Shepherd's Convent och i närområdet.

Är du intresserad av att bli fadder är du välkommen att kontakta fadderadministratör Margareta Berglund: margareta.berglund@bfa.se, 0767-11 17 87

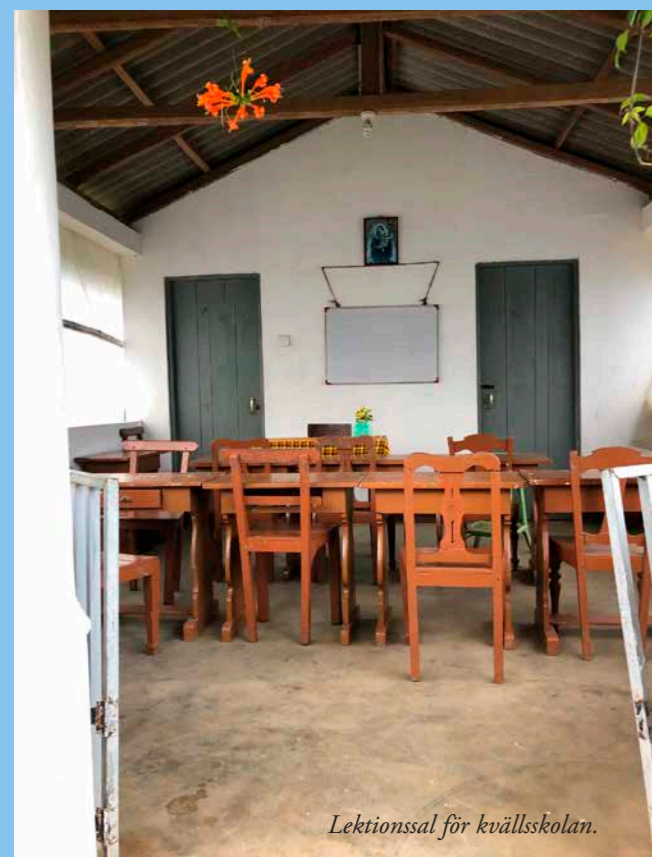
Lina Vikterlöf

Sverige på bland annat snö och skidåkning vilket väcker stor nyfikenhet och förundran.

Vi får sedan en rundvandring i lokalerna och trädgården. Vi får se sovsalen, där de alla har varsin sängplats bland våningssängarna som står uppradade. De har också ett eget skåp med sina personliga tillhörigheter och kläder. Det är rent och fräscht, men mycket enkelt. Vi får även se köket, matsalen och ett litet rum som de ber sin morgonbön i. Vi frågar

Sovsalen på barnhemmet.

Lektionssal för kvällsskolan.

En selfie med Thuong!

TEXT: MARGARETA WILHOLM

Thuong, har hunnit bli 21 år. Inget barn längre precis!

Vi har följt den fysiskt svårt funktionsnedsatte pojken i Thanh Ba, staden i nordvästra Vietnam, under lång tid. Jag träffade honom första gången för sju år sedan, när han bodde hemma hos farmor och farfar och längtade tillbaka till skolan som han måste sluta när han blev för tung för farfar att bära. Han hade ingen rullstol och inga möjligheter att få en och förresten var vägen till skolan för lerig att ta sig fram på under regnperioden.

Thuongs stolthet var en låda med mangaböcker och hans största önskan var att få börja skolan igen.

I Thanh Ba, nordväst om Hanoi, stöder BFA och FFBB (Föreningen För Barnens Bästa) ett Center för funktionsnedsatta barn och ungdomar. Båda föreningarna har också fadderbarn bland de funktionsnedsatta barnen. Ungefär vartannat år reser vi dit för att försäkra oss om att barnen har det bra och får de behandlingar, mediciner etc som de ska ha och att familjerna har tillräckligt med ris.

Det var vid ett sådant hembesök jag träffade Thuong första gången. Här behövdes förändring! På Centret fanns ett övernattningsrum. Där kunde Thuong bo under veckorna. Han kunde köras i rullstol eller bakpå

en motorcykel till och från skolan. På helgerna fick han åka hem till farmor och farfar. Han fick en Ipad för att kunna skriva lättare och snabbare och för att kunna hålla kontakten med oss. Det gick väldigt bra i skolan och Thuong blev ett föredöme och en riks-kändis. Och åren gick. Centret fick andra och mindre ändamålsenliga lokaler, i ett nedlagt sjukhus. Thuong bodde kvar men fick ett mindre trivsamt boende. Han var fortfarande jätteduktig i skolan, började High School - gymnasiet ungefär. Favoritämnen var matte, engelska och historia.

Farfar dog för ett år sedan. Farmor kunde flytta in i ett bättre hus medan ägaren, hennes son, arbetar i Saigon. Thuong ville flytta hem till henne, de var båda ensamma och behövde varandra, dessutom kunde de hjälpa varandra. Vägen till skolan blev förstås mycket längre, dessutom ganska farlig särskilt under regnperioder då gyttnan stänker på de många motorcykeltrafikanterna och gör vägen slirig. Livsfarligt, men det är så det är i norra Vietnam. En annan farbror åtog sig att mot skälig betalning skjutsa Thuong till skolan varje morgon och hämta honom på eftermiddagen. Farmor installerade en dusch med varmvatten på terrassen framför huset och Thuong kunde flytta hem!

Vi mötte honom på den stora terrassen. Strålande glad! Terrassen är verkligen stor och täckt av ett tak mot sol och regn. Bra och bekvämt för en som är beroende av rullstol. Vi blir bjudna på det obligatoriska gröna teet i mycket små koppar och får oss en rejäl pratstund med Thuong och hans farmor som just har fyllt 70 år. Om man har arbetat med ris- och teodlingar i hela sitt liv är man rätt utsliten vid 70 års ålder. Farmor berättar hur hon föll rätt illa för en tid sedan och inte kunde ta sig upp. Thuong kunde då ringa på hjälp som snabbt var på plats.

Thuongs farmor

Thuong odlar orkidéer.

Farmor tjänar en hacka på att processa och sälja en nyttig rot.

Terrassen är både sällskapsrum, arbetsrum och förvaringsrum. Här ligger en stor hög med nyttiga rötter, "ginko biloba" (ungefär Ginseng). De ska torkas och sedan malas och säljas.

Thuong älskar blommor. Han odlar orkidéer. Krukorna hänger i ett galler som bildar väggen mellan terrassen och övriga trädgården. Han har många vänner, en kompis kommer på sin moppe, parkerar den, hälsar och går in i huset och väntar tills vi har avslutat vårt besök. Och innan vi gör det tar vi en selfie.

När vi träffar Thuong i skolan följande dag kommer vi rakt in i en mattelektion. Thuong sitter i/på sin specialgjorda bänk som ser ut som ett avlångt bord med en mindre upphöjning i den ena kortsidan, täckande en tredjedel av skivan. Med sina förkortade och vridna armar tar Thuong fram matteboken, klämmer fast den under benet för att få stadga och skriver med förvånansvärt god handstil, stödjande den skrivande handen med den andra. Det tar lång tid. Längre än för de övriga eleverna och det är ett problem för Thuong. Han hinner helt enkelt inte med. Kamraterna som sitter närmast Thuong har till uppgift att hjälpa honom.

Läraren är mycket nöjd med Thuongs insatser i skolan. Hon säger att han är mycket gladare och mer avspänd sedan han flyttat hem och han har inte en enda frånvarodag, inte ens när vägen är som geggigast! Nu är hans favoritämne historia, han har vunnit flera tävlingar i det ämnet. Nästa år avslutar Thuong sin High School-utbildning. Då får vi ta ett rejält samtal om hur han vill fortsätta sin utveckling och hur vi kan stödja honom på bästa sätt.

Glatt återseende!

JULINSAMLINGEN 2018

Årets julinsamling inbringade 45 055 kr. Många skänkte pengar till skolmaterial och getter.

Välkomna gåvor! Andra välkomna gåvor var julklappsgåvor till många fadderbarn och verksamheterna som vi stödjer. Ett stort tack till er givare!

Vi kommer under 2019 att starta insamlingar för olika ändamål där hjälp behövs utöver det bistånd som vi regelbundet kan ge tack vare er, BFA:s medlemmar och faddrar.

Håll ögonen öppna på facebook och i vår tidning.

Stort tack från oss i Biståndsgruppen. Ni gör vårt arbete meningsfullt!

När jag tänker tillbaka på Thanh Ba

TEXT: MARGARETA WILHOLM

Tillsammans med Föreningen För Barnens Bästa har BFA gjort en resa till Thanh Ba nordväst om Hanoi. Vi reste runt till våra fadderbarn för att tala med deras föräldrar om hur barnen har det. Får de den vård och rehabilitering de ska ha? Får barnen de bästa medicinerna? Hur går det i skolan? Finns det tillräckligt med ris? Vad har man för förhoppningar och framtidsplaner? Hur kan vi hjälpa till ytterligare?

Här kommer några ögonblicksbilder från vår vecka i Thanh Ba:

HEMBESÖK

"Dit upp ska ni gå" pekar grannarna och vi ser en liten låg byggnad i gammal stil. En äldre kvinna möter oss på trappan. Hon är spänd och ledsen. Det är kallt för att vara i Vietnam, kvinnan har mycket kläder på sig. Huset är nästan bara ett skjul. Inredningen är mycket torftig. På sängen sitter en ung kvinna med frånvarande blick. I famnen har hon en liten pojke. Det ser fridfullt ut. Den lille pojkens

storasyster på ungefär 10 år, har jackan på sig. Hon försöker att ta så liten plats som möjligt.

Här finns ingenting! Ingen mat, ingen ved, ingen framtidstro, ingen glädje. Den unga mamman är psykiskt labil, hon har försökt att tända på huset, mormor visar oss. "Jag kan inte gå hemifrån", klagar hon. Den lille pojken är mentalt funktionsnedsatt och behöver hjälp och stimulans från Centret. Personalen får komma hit, mormor kan ju inte lämna huset och den unga mamman. Familjen behöver få mer ris. Det kan vi ordna.

Centrets nye chef, Mr. Tuyen är med. Alltmer beklämd studerar han misären. "Jag lovar att vi ska bygga ett nytt hus till familjen," sa han.

EN LITEN FLICKA BOR PÅ CENTRET

En liten flicka med downs syndrom är den enda som bor på Centret nu. Tidigare bodde också Thuong här och dessförinnan flera andra barn. Den lilla flickan tas om hand av en kvinna som tar med henne hem under helgerna. Hon går i skolan, i bästa fall, halva dagen och får stimulans och sällskap på det viset. Nu är det mycket folk på Centret. Den lilla flickan har

Vietnamesisk mat.

Hisnande vackert

en docka, den visar hon, hon leker med den och med oss. Vi skojar och leker "tittut" hon svarar på samma sätt.

VIETNAMESISK MAT ÄR VÄLDIGT GOD

Första dagen bjuder Centret på lunch. Den serveras i ett av de före detta behandlingsrummen. Väggarna är klädda med vitt kakel. Centret är inhytt i ett före detta sjukhus. Tidigare hade man lokaler byggda för sitt ändamål; att rehabilitera barn och ungdomar med funktionsnedsättningar. En cateringfirma kommer med maten per vespa. Massor med små skålar. Spännande och väldigt god mat: Kyckling, tofu, fisk, grillade jätteräkor, grönsaker, buljongsuppa med gröna blad. Man tar en smakbit här och en smakbit där med sina ätpinnar och doppar i soja eller tomat-baserad stark sås. Man sträcker sig efter godbitarna, eller man ber någon att skicka. Man avslutar med en skål ris. Det är livligt runt bordet. Tolken har mycket att göra. Hela personalen, ett tiotal personer är med. Sista dagen är det vi som bjuder.

UTANFÖR STADEN

Det är gudomligt vackert! Den frodiga grönskan, risfälten ofta med gravplatser för förfäderna, dammarna där man odlar fisk, bananplantorna, teodlingarna, husen, många låga avlånga hus av trä eller tegel/cement men alltför höga smala hus av cement med pelare och ornamentik och där man ofta bara målar gaveln som vetter mot gatan. Den halsbrytande trafiken! Mest mopeder och motorcyklar, ofta med hela familjen i en kompakt rad från styret till strax bakom passagerarplatsen. Vindlande vägar, hala av regn eller fukt. Den som tutar högst vinner!

SKOLAN

Några barn träffar vi i skolan. Ungefär hälften av de funktionsnedsatta barnen går i skolan. De får hjälp av sina klasskamrater och de behöver säkert också extra hjälp av förstående lärare. En liten herre med extra mycket energi sitter helt nära klassrumsdörren. När han inte orkar sitta still längre kilar han ut en stund. En annan sitter längst fram, nära "fröken". Troligen bättre för inläringen.

FRUKOST

Tillsammans med vår guide, Mrs. Hay, som bor med oss på det lilla hotellet, traskar vi gatan fram i den rätt kalla och mycket fuktiga morgonen. Himlen är grå, det blir nog ingen sol idag heller. Vi frågar oss fram till en frukostrestaurang där man bjuder på nudelsoppa med kyckling.

Skålarna är stora och fyllda med den ångande soppan. Vi låter oss väl smaka. Med pinnar och sked vrider vi nudlarna till lagom stora paket att vidarebefordra till munnen. De flesta gästerna kommer per motorcykel på väg till jobbet. Man kör ända fram till bordet. Cyklarna parkeras mitt i lokalen. Restau-

rangen ligger i en backe. Väggarna är halvhöga, inga glas i fönstren men ett rejält tak. Det hela bildar en sorts terrass kan man säga. Utanför ser man den ymniga grönskan, det växer så det knakar! Längst ner i backen ligger en damm där vita ankor simmar. Åtandet fordrar koncentration, nudlarna är hala och låter sig inte fångas in så lätt. Vi ser att de vana gästerna tar sina skålar upp till munnen och nästan dricker sin soppa. "I morgon bjuder jag!" sa Mr. Tuyen när vi berättade om vår frukost.

FUNKTIONSHINDER

De döva barnen får inte lära sig teckenspråk, visar det sig. Det är en försämring från tidigare. Det är allvarligt! Intelligent barn som inte lär sig något i skolan. Som ritar sig igenom sin skoltid. Som inte kan kommunicera! Ändring!

ATT HÖJA SIN STANDARD

En ung pappa har sin lille son i famnen. Pojken ser trygg och lugn ut. Farmor är med i bakgrunden. Mamma har just rest till Malaysia för att jobba där i tre år. När hon kommer tillbaka kan familjen bygga sig ett nytt hus.

GÄSTFRIHET

Vår tolk har jobbat i tebranschen. En av de sista dagarna bjuder Mr. Tuyen på en liten utflykt i tedistriktet. Här är terrängen kuperad. Vi kliver ur bilen och möter en arbetsklädd kvinna som bjuder in oss till sin teodling. Mrs. Hay och kvinnan känner igen varandra, de har jobbat i samma tebolag. Snart dyker mannen upp. "Kom, kom, välkomna in!" Deras hus, i slutet på den lilla vägen, ligger på slutningen med teodlingen runt om. Utsikten är hänryckande. Mannen har utbildats i Ryssland. Vi blir bjudna på grönt te och flytande honung i små muggar. Paret har många bikupor. Mrs. Hay köper honung. Det vill vi också göra men det går inte...vi får honungen som gåva.

Avsändare:
Barnen Framför Allt
Box 10034
434 21 Kungsbacka

B

Sverige
Porto betalt
Port Payé

TACK alla ni som var med och bidrog till att BFA:s 40-års jubileum och sommarträff blev en fantastisk helg med många fina möten. I nästa medlemstidning som kommer ut i september kommer reportage om sommarträffen i Tanumstrand.

Om ni har foton från sommarträffen som vi kan publicera i tidningen får ni gärna skicka dem till redaktion@bfa.se

